

Lantbruksdjur

Ämnet lantbruksdjur behandlar olika lantbruksdjur och skötsel av dessa. I ämnet ingår produktion inom djurhållning samt lantbruksdjurens betydelse för landskapsvård och biologisk mångfald. Centralt i ämnet är etiska ställningstaganden, lagar och andra bestämmelser som reglerar djurhållning. Ämnet handlar också om djurstallar och om den tekniska utrustning som används där.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om lantbruksdjur och förmåga att arbeta med djur. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om djurens biologi, behov och naturliga beteende. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att iaktta och tolka lantbruksdjurs beteende, utveckling, hälsa och välbefinnande. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om foder, foderhantering och utfodring av lantbruksdjur.

Vidare ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att underhålla och sköta djurstallar med den tekniska utrustning och de digitala hjälpmedel som används i arbete med lantbruksdjur. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om lagar och andra bestämmelser som gäller djuretik, säkerhet och miljö.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att sköta lantbruksdjur och djurstallar utifrån djurens behov och beteende. Undervisningen ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att sköta lantbruksdjur och djurstallar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att följa rutiner och ta ansvar i arbetet med lantbruksdjur.

Genom undervisningen ska eleverna också ges möjlighet att utveckla förståelse för att arbete med lantbruksdjur handlar om produktion av varor och tjänster. Det kan vara produktion av livsmedel men också landskapsvård och biologisk mångfald. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att hantera produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Praktiskt arbete och fältstudier ska ingå i undervisningen. Eleverna ska ges möjlighet att göra stallturer för att iaktta lantbruksdjurs beteende och bedöma djurens hälsa samt välbefinnande. Undervisningen ska vara av undersökande och problemlösande karaktär. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att samtala om djuretik och miljöfrågor i samband med djurhållning.

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden.
2. Förmåga att sköta lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteende.
3. Förmåga att arbeta med lantbruksdjur på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt.

4. Förmåga att använda teknisk utrustning och digitala hjälpmedel som används i arbete med lantbruksdjur.
5. Förmåga att hantera produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Kurser i ämnet

- Lantbruksdjur 1, 100 poäng.
- Lantbruksdjur 2, 100 poäng, som bygger på kursen lantbruksdjur 1.
- Lantbruksdjur 3, 100 poäng, som bygger på kursen lantbruksdjur 2.

Lantbruksdjur 1, 100 poäng

Kurskod: LABLAN51

Kursen lantbruksdjur 1 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas grundläggande kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Biologisk och teknisk grund

- Olika lantbruksdjur, till exempel mjölkkor, höns och får.
- Lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteende.
- Lantbruksdjurs miljö, till exempel stallar, rasthagar och beteshagar.
- Lantbruksdjurs betydelse för landskapsvård och biologisk mångfald.
- Stallklimat, temperatur, luftfuktighet och ljus.
- Rutiner i arbete med lantbruksdjur.
- Vatten och foder till lantbruksdjur.
- Hygien och rengöring i arbete med lantbruksdjur.
- Produkter från lantbruksdjur, till exempel mjölk, ägg och skinn.

Arbetsuppgifter

- Daglig skötsel av lantbruksdjur och djurstallar. Transport av foder, utfodring och rengöring.
- Tillsyn av lantbruksdjur. Stallturer, tolkning av djurs beteende och bedömning av djurs hälsa och välbefinnande.
- Hantering av lantbruksdjur med hänsyn till säkerhet och djuretik.
- Hantering av foder, strömedel och gödsel.
- Användning av handredskap och teknisk utrustning.
- Daglig tillsyn och skötsel av stallar, inredning och teknisk utrustning.
- Daglig tillsyn samt skötsel av beten och rasthagar.

- Hantering av produkter från lantbruksdjur.

Arbetsmiljö, säkerhetsfrågor och bestämmelser

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med skötsel av lantbruksdjur.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med lantbruksdjur, till exempel djurskyddslagen, miljölagar och livsmedelslagen.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att beskriva lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven **medverkar** i att utföra skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven **medverkar** också i att arbeta på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven **medverkar** i att använda teknisk utrustning och digitala hjälpmedel. Eleven **medverkar** i att hantera produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **på ett enkelt sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med viss säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **på ett utvecklat sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Lantbruksdjur 2, 100 poäng

Kurskod: LABLAN52

Kursen lantbruksdjur 2 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Biologisk och teknisk grund

- Olika lantbruksdjur för produktion av till exempel kött, mjölk och ägg.
- Lantbruksdjurs betydelse för landskapsvård och biologisk mångfald.
- Lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteende. Lantbruksdjurs hälsa och välbefinnande. Lantbruksdjurens behov av näring.
- Lantbruksdjurs miljö, stallar, rasthagar och beteshagar.
- Stallklimat, temperatur, luftfuktighet och ljus. Mätning och justering.
- Rutiner i arbete med lantbruksdjur.
- Skador och sjukdomar samt förebyggande hälsovård.
- Vatten och foder till lantbruksdjur. Tillgång till vatten och vattenkvalitet. Fodrets näringsinnehåll och kvalitet.
- Hygien och rengöring i arbete med lantbruksdjur. Betydelsen av hygien för djurens hälsa.

Arbetsuppgifter

- Daglig skötsel i djurstallar. Transport av foder, utfodring och rengöring. Skötsel av lantbruksdjur i olika åldrar.
- Tillsyn av lantbruksdjur och deras vistelsemiljö. Stallturer, brunst, djurbeteende och djurhälsa. Förebyggande hälsoarbete.
- Daglig tillsyn och skötsel av stallar, inredning samt teknisk utrustning.
- Daglig tillsyn och skötsel av beten och rasthagar.
- Hantering av lantbruksdjur med hänsyn till säkerhet och djuretik.
- Användning av handredskap och teknisk utrustning. Kontroll och underhåll av teknisk utrustning.
- Hantering av produkter från lantbruksdjur med hänsyn till produktkvalitet och livsmedelssäkerhet.

Arbetsmiljö, säkerhetsfrågor och bestämmelser

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med skötsel av lantbruksdjur.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med lantbruksdjur, till exempel djurskyddslagen, miljölagar och livsmedelslagen.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att beskriva lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven **medverkar** i att utföra skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven **medverkar** också i att arbeta på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven **medverkar** i att använda teknisk utrustning och digitala hjälpmedel. Eleven **medverkar** i att hantera produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **på ett enkelt sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med viss säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **på ett utvecklat sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Lantbruksdjur 3, 100 poäng

Kurskod: LABLAN53

Kursen lantbruksdjur 3 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Fördjupning inom något eller några av ämnets kunskapsområden, till exempel mjölk-, ägg- och köttproduktion.
- Arbetsuppgifter inom vald produktionsgren.
- Hygien, smittskydd och förebyggande hälsoarbete. Produktionsstörningar, sjukdomar och skador.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet.
- Lagar och andra bestämmelser som rör arbete med lantbruksdjur, till exempel djurskyddslagen, miljölagar och livsmedelslagen.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att beskriva lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven **medverkar** i att utföra skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven **medverkar** också i att arbeta på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven **medverkar** i att använda teknisk utrustning och digitala hjälpmedel. Eleven **medverkar** i att hantera produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **på ett enkelt sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med viss säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **på ett utvecklat sätt** lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden. Eleven utför **med säkerhet** skötsel av lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden. Eleven arbetar på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt. Eleven använder teknisk utrustning och digitala hjälpmedel **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven hanterar produkter från lantbruksdjur på ett hygieniskt och säkert sätt.

